

NRM-herinneringen

Wat wordt het meest memorabele NRM-moment uit de historie?

De overwinning van die ene koe, het optreden van die speciale dochtergroep. Iedereen heeft zijn eigen herinneringen aan de NRM. De tiende editie staat binnenkort op het programma. Naar aanleiding daarvan polste Veeteelt een aantal personen die nauw bij de NRM betrokken zijn over hun meest memorabele NRM-moment.

Geen NRM heeft hij gemist. Arie Hamoen, tegenwoordig teamleider fokkerij en stamboek bij CR Delta, is vanaf het begin betrokken geweest bij de Nationale Rundvee Manifestatie. Sterker nog, zelfs bij de laatste NRS-jubileumkeuring in 1984 was hij al actief. 'Op het allerlaatste moment werd ik nog ingeschakeld. Met een walkietalkie liep ik samen met Henk van der Zwaag op het veld rond.' Twee jaar later was de tijd rijp voor de oprichting van een stichting die een nationale show op poten moest zetten. Dat resulteerde in 1988 in de Nationale Rundvee Manifestatie, vanaf het eerste moment in de Veemarkthallen in Utrecht. Arie Hamoen nam plaats in de veecommissie, die verantwoordelijk is voor de uitvoering van de keuring. Tot op de dag van vandaag maakt hij daar deel van uit. Zijn mooiste NRM-moment? 'Elke NRM heeft wel z'n eigen moment, maar die eerste NRM blijft voor mij het meest speciaal. We slaagden erin om een show neer te zetten die stond als een huis. Dat was niet vanzelfsprekend, want de laatste NRS-tentoonstelling was, mede door de weersomstandigheden, niet helemaal de show geworden waarop we gehoopt hadden. Bovendien was de Nederlandse vee-

Verkiezing NRM-moment open tot 1 juli

Wat is het meest memorabele NRM-moment uit de geschiedenis? Is het de dubbele winst van Sonni, de zegevierende groep van F16 of toch het algemeen kampioenschap van de jonge roodbonte Sabina 17? U kunt tot 1 juli via www.veeteelt.nl uw voorkeur aangeven. Om de keus te vereenvoudigen geeft Veeteelt in de komende pagina's in het kort een overzicht weer van de winnende momenten van elke NRM-editie, gekozen door bezoekers aan de site van Veeteelt. De uitgebreide tekst bij elk moment vindt u op de Veeteeltsite (www.veeteelt.nl).

1988: De 'Poolse smet' uitgewist

In de Polenproef viel Nederland met het FH-vee door de mand. Maar Nederland is terug; de omslag van FH naar HF is met succes gemaakt en de Poolse smet uitgewist, zo blijkt in 1988. Neem bijvoorbeeld de imponerende, winnende formatie van Kingway Elevation Very; die zit vol met buitengewoon melktypische en fraai geuierde koeien.

1988

1994: Omhelzing voor Irma 17

Koe en emotie: ook dat draagt bij aan de charme van de NRM. De liefde voor dieren is onlosmakelijk verbonden met de show. Nooit eerder is dat beter tot uitdrukking gebracht dan op het moment waarop Alluredochter Irma 17 algemeen roodbontkampioene wordt en Marie-José Sleutels haar blijdschap uit met een omhelzing.

1994

1990: Sonni wint opnieuw

De inmiddels tienjarige Sonni (v. Keystone JP Louis) blijkt onverwoestbaar. De pupil van de familie Blikman uit Ruurlo prolongeert op indrukwekkende wijze haar algemeen kampioenschap van twee jaar geleden. Bij roodbont evenaart Rozalien 10 het kunststukje van Sonni: voor de tweede keer op rij pakt ze de winst.

1990

1996: F16 wint na tien jaar noeste arbeid

In 1996 neemt F16 Rocket C, Chairmanson uit Feikje 33, voor de vijfde keer op rij met een dochtergroep deel aan de NRM. F16 staat meer dan ooit model voor onverslijtbaarheid en melkgerichte charme. De dochtergroepencompetitie mondt uit in een tweestrijd tussen de voormalige stalmaatjes F16 en Sunny Boy, uiteindelijk gewonnen door F16.

1996

1992: Nortop trekt titel naar België

Voor het eerst nodigt de NRM-organisatie de zuiderburen uit om deel te nemen aan de individuele keuring. De bijna tien jaar oude Belgische Nortop behaalt meteen het NRM-kampioenschap. Deze BC Topperdochter van Paul Vanhoef uit Kinrooi is geen onbekende voor het Nederlandse publiek door overwinningen op de Zuidshow.

1992

1998: Victorie voor Geertje 289

Vrijwel niemand kent haar. Vanuit het niets wint Geertje 289 (v. Slingeman 63) van Teus van Dijk uit Giessenburg het algemeen kampioenschap bij zwartbont. Een opmerkelijk detail: Geertje 289 is de eerste NRM-winnares met een vader die een kortstondige carrière als natuurlijk dekkende pinkenster heeft gekend. Slingeman 63 is een Do-Oczoon uit een Marlinmoeder.

verbetering in 1988 erg versnipperd. Er waren binnen Nederland nog verschillende KI-blokken en het NRS werkte nog niet samen met andere partijen. We hadden daarnaast geen ervaring met grote regionale shows zoals we die nu kennen. Toch werd de eerste NRM een succes: we konden het tijdschema strak hanteren en de kwaliteit van de koeien was goed, zeker bij zwartbont. En dat allemaal zonder mobiele telefoons of e-mail. Dat is tegenwoordig nog amper voor te stellen.'

Uitvergroting realiteit

Het bleef niet bij die ene NRM in 1988. Vanwege het succes van die editie kwam er in 1990 een vervolg. De NRM van 1990 kende naast de individuele keuring en de dochtergroepen show ook een bijzonder, eenmalig element. Tal van buitenlandse koeien reisden af naar Utrecht om daar – als voorloper van het Europese kampioenschap – met elkaar een landencompetitie aan te gaan.

Gerard Scheepens, tegenwoordig directeur van KI Samen en destijds directeur van Veeopro Holland, bewaart aan dat jaar zijn mooiste NRM-herinnering. 'De binnenkomst van de Italiaanse kopkoe Del Santo Fulvia in de ring is mij altijd bijgebleven. Ik zat toen toevallig op de tribune. In één keer werd het stil. Die koe was zo imposant, zoiets hadden de mensen nog nooit gezien. Van die landenstrijd herinnert iedereen zich ook alleen Fulvia. Niemand weet nog welke koeien er verder waren. Fulvia was een uitvergroting van de realiteit: ze was een normale koe, maar twintig procent groter en dieper dan de rest. Toch was ze voor commerciële veehouders absoluut geen interessante koe; in een ligboxenstal had ze het geen week uitgehouden. Dat

geeft aan de ene kant de pracht, maar aan de andere kant ook de relativiteit van keuringen aan. Ik hou van mooie

2000: Sabina 17 favoriet

Sinds haar overwinning op de Europese confrontatie in Brussel is ze meer dan ooit onderwerp van gesprek. Andriesdochter Sabina 17 van Herman en Ria Schrijver uit Terwolde komt als gedoodverfde winnares naar Utrecht. De publieksjury verkiest Sabina 17 tot algemeen kampioene, een titel die zelden aan jonge koeien wordt toegekend.

2000

koeien en vind dat prachtig om te zien, maar er zijn ook andere dingen die belangrijk zijn.'

Een droom

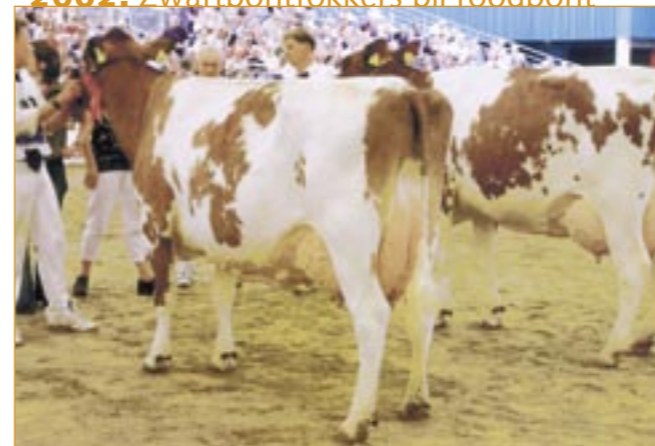
Voor zijn favoriete moment koos Harry Schuiling, directeur van Semex, een recenter ogenblik: de overwinning van Comestar Leader in de fokstiercompetitie tijdens de NRM van 2004. 'Semex is al heel lang en serieus bezig met dochtergroepen en onze organisatie is een van de meest trouwe inzenders van dochtergroepen. Een optreden van een dochtergroep bereiden we tot in detail voor. Als je dan op een nationale show de winnende groep hebt, voelt dat als een droom die uitkomt. Er is geen ander moment dat daar ook maar enigszins bij in de buurt komt.'

Na de eerste NRM-dag kreeg Schuiling het idee dat een overwinning haalbaar zou zijn. 'Als het een keer zou lukken, dan was het toen: de koeien hadden individueel goed gepresteerd, ze waren gezond en we hadden verschillende mogelijkheden om de groep samen te stellen.' Tijdens de competitie bracht Schuiling zelf een van de koeien voor. 'Zo'n overwinning geeft zeker ook emotie. Dat is het mooie aan evenementen als de NRM. We hebben een prachtig vak en een prachtige sector. Dit soort evenementen is bij uitstek geschikt om daarvan te genieten.'

Leerrijke dagen

Dochtergroependemonstraties en de fokstiercompetitie maken vanaf de eerste NRM-editie deel uit van het programma. Het zijn on-

2002: Zwartbontfokkers bij roodbont

Meer en meer melkveehouders stellen koeien kandidaat voor zowel de roodbont- als de zwartbontkeuring. Die tendens is serieus, zo bewijzen traditioneel op zwartbont georiënteerde fokkers als Jan en Gerrie Hoegen uit Garderen en Gerrit en Jantje van 't Hof uit Oosterwolde. Van 't Hof wint het algemeen kampioenschap bij roodbont met Jacoba.

2002

derdelen die de Vlaming Jan Francken bijzonder waardeert. Als foktechnisch verantwoordelijke melkvee bij VRV bezocht hij iedere NRM. Hoewel Francken inmiddels gestopt is met werken hoopt hij ook de tiende editie van de NRM bij te wonen. 'Naast het showelement waardeer ik bovenal het hoge informatieve gehalte van de NRM. De show is uitermate geschikt om de stand van zaken van de Nederlandse fokkerij in beeld te krijgen. Het zijn bijzonder leerrijke dagen, vooral dankzij de dochtergroependemo met een grote verscheidenheid aan stieren. Die demonstratie geeft niet alleen een beeld van de nieuwste lichte, maar laat ook zien hoe de oudere generatie presteert. Dat vind je nergens dan alleen in Nederland. Voor de praktische veehouder is dat NRM-element enorm belangrijk.' Dat praktische aspect, het staat bij Francken hoog in het vaandel. Daarom kiest hij ook bewust niet de overwinning van de Belgische Nortop op de NRM als mooiste moment. 'Nortop was een uitzonderlijk exemplaar. Haar overwinning was prachtig, maar voor de gemiddelde veehouder is het te hoog gegrepen om zo'n koe als voorbeeld te nemen.' Francken was als internationale gast geen uitzondering. Elke NRM, internationaal bekend als All Holland Dairy Show, trok een keur aan buitenlandse bezoekers. David Hewitt bijvoorbeeld. De Engelse stamboekdirecteur trad in 1998 vanuit zijn toenmalige functie als Brits hoofdinspecteur op als jurylid. 'De opzet van de NRM is prachtig met enerzijds de individuele keuring en anderzijds de dochtergroepen show. Voor mij was een van de hoogtepunten het kiezen van de kampioenskoe samen met het Japanse jurylid Ryoichi Sumikura uit Hokkaido.' De Japanner verstond geen woord Engels. Een ijverige tolk, die geen moment van de zijde van het jurylid

2004: Doortje: mooi en praktisch

De individuele keuring toont opnieuw aan hoe roodbont aan concurrentiekracht heeft gewonnen. Vooral de roodbonte vaarzen komen sterk uit de startblokken. Ook de roodbonte seniorkampioene is van uitzonderlijk niveau. Doortje 2370 (v. Bevnick) van de familie Veneklaas Slots uit Zeijerveld loopt ver voor op haar concurrenten.

2004

week, vertaalde zijn verbazing: 'Zo veel bezoekers op een koeienschouw, dat zijn we in Japan niet gewend.'

Spannend jongensboek

Sinds 2002 fungeert Jos Buiting als projectleider van de NRM. Behalve de dochtergroepen en de individuele keuring benadrukt Buiting ook het beurs-element van de NRM. 'Qua opzet is de NRM de nummer-één-vakbeurs voor melkveeouders in Nederland. We kregen de laatste NRM 15.000 bezoekers in twee dagen, terwijl er krap 20.000 Nederlandse melkveeouders zijn.' Voor zijn meest memorabele moment gaat Buiting terug naar 2002. 'Dat was het algemeen kampioenschap van Stouwdamshof Jacoba bij roodbont, vooral vanwege de bijzondere voorgeschiedenis', vertelt Buiting. Door een geschil over Frankenhof Lucky Leo met de distributeur overwoog de eigenaar van Jacoba, Gerrit van 't Hof uit Oosterwolde, zijn koeien terug te trekken voor de NRM. 'Samen met Arie Hamoen heb ik toen de beide partijen bij elkaar gebracht en is het probleem opgelost. Gelukkig besloot Van 't Hof daarna toch met zijn koeien te komen, al had hij nooit verwacht algemeen kampioen te worden. Van 't Hof heeft later wel eens gezegd: "Het is net een spannend jongensboek."'

Toch, Buiting hoopt de komende NRM dit moment nog te overtreffen. 'Ik vind het een belevenis dat de koningin komt. Dat beschouw ik als een hoogtepunt voor de NRM en voor de sector. Het geeft erkenning en waardering voor het werk dat we doen. Eigenlijk moet het mooiste moment nog komen.'

Inge van Drie

